

Nye klimatal: Mere med mindre i landbruget

Highlights:

- FN's seneste opgørelse af udledning af klimagasser efter nye metoder viser fortsat, at landbruget har formået at øge produktion, samtidig med at klimabelastningen er reduceret.
- Fra 1990 til 2013 er landbrugsproduktionen steget med 14 pct., mens den samlede klimagasudledning fra landbruget inklusive udledninger fra fossile brændstoffer og ændringer i kulstoflagring er faldet med 21 pct.
- Optimering af avl og fodereffektivitet, forbedring af kvælstofudnyttelsen i husdyrgødningen, fald i anvendelsen af handelsgødning og ændring i jordbearbejdning er blandt de væsentligste faktorer, der har medvirket til at reducere drivhusgasudledningerne over tid.
- FN har ændret vurderingen af klimaeffekten af lattergas og metan i den nye opgørelse. Klimaeffekten af 1 ton lattergas er nedjusteret fra 310 tons CO₂-ækvivalenter til 298 tons CO₂-ækvivalenter. Omvendt er klimaeffekten af 1 ton metan opjusteret fra 21 tons CO₂-ækvivalenter til 25 tons CO₂-ækvivalenter. FN har desuden reduceret emissionsfaktoren for lattergas, dvs. hvor meget lattergas der dannes pr. kg udledt kvælstof.
- De nye opgørelsesmetoder betyder, at der i forhold til tidligere er sket en nedjustering af klimabelastningen fra lattergas og en opjustering af klimabelastningen fra metan.

Mere med mindre

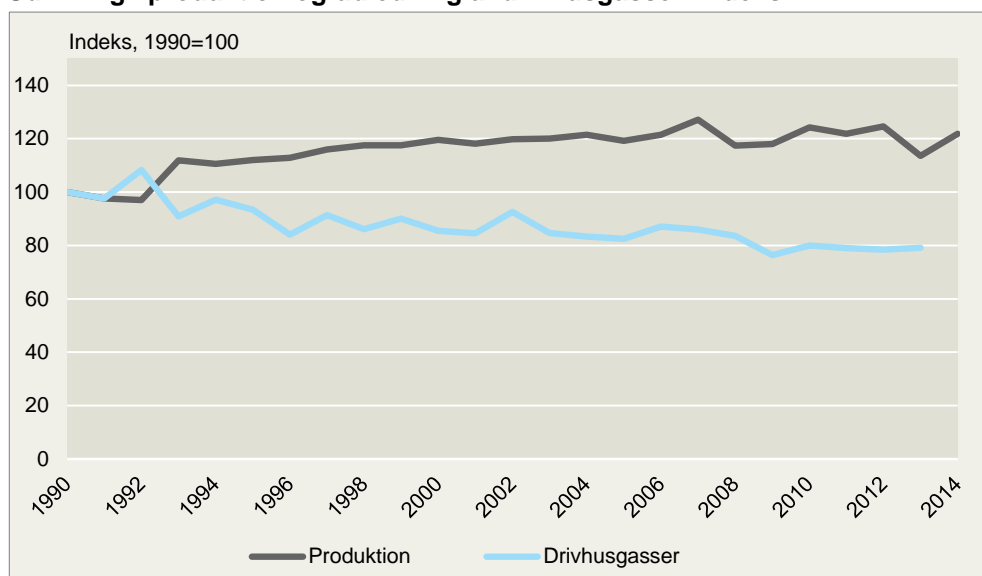
*Reduktion på 21 pct.
i drivhusgasudledningen
og stigning på 14 pct.
i produktionen*

Den seneste indrapportering fra Danmark til FN's klimapanel, IPCC, af dansk landbrugs udledning af drivhusgasser viser, at udledningen af drivhusgasser samlet set faldt med 21 pct. fra 1990 til 2013. I samme periode steg landbrugsproduktionen målt i mængder (faste priser) med 14 pct.

Seneste tal for udviklingen i landbrugsproduktionen i 2014 viser fornyet stigning i landbrugsproduktionen, således at produktionen er steget 22 pct. fra 1990 til 2014. Der foreligger dog endnu ikke klimaopgørelser for 2014.

Udledningen faldt fra 20 mio. tons CO₂-ækvivalenter i 1990 til 16 mio. tons CO₂-ækvivalenter i 2013. I opgørelsen indgår udledning af lattergas, metan, kalkning, udledning fra fossile brændsler og ændring i kulstoflagring.

Udvikling i produktion og udledning af drivhusgasser. Indeks.

Note: Produktionen er opgjort i faste 2010-priser og drivhusgasudledningen i mio. tons CO₂-ækvivalenter og omfatter metan, lattergas, udledning fra kalkning, fossile brændstoffer og ændringer i kulstoflagring.

Kilder: UNFCCC (2015) og Danmarks Statistik (2015).

Lille stigning på 1 pct. fra 2012-13

Fra 2012 til 2013 var der en lille stigning på 1 pct. i udledningen af drivhusgasser fra landbruget, målt i CO₂-ækvivalenter.

Ændrede opgørelsesmetoder

IPCC 2006 guidelines

I sin seneste opgørelse over de internationale udledninger af klimagasser, har FN's klimapanel, IPCC, revideret sine beregningsforudsætninger - de nye såkaldte "IPCC 2006 guidelines".

Nedjustering af lattergas og opjustering af metan

IPCC har for det første ændret vurderingen af klimaeffekten af lattergas og metan. Klimaeffekten af 1 ton lattergas er nedjusteret fra 310 tons CO₂-ækvivalenter til 298 tons CO₂-ækvivalenter, mens klimaeffekten af 1 ton metan er opjusteret fra 21 tons CO₂-ækvivalenter til 25 tons CO₂-ækvivalenter.

Desuden har IPCC reduceret emissionsfaktoren for lattergas, dvs. hvor meget lattergas der dannes pr. kg udledt kvælstof, fra 1,25 kg N₂O-N/kg N til 1,0 kg N₂O-N/kg N.

De nye opgørelsesmetoder betyder, at der i forhold til tidligere er sket en nedjustering af vurdering af lattergasudledningen og en opjustering af vurderingen af metanudledningen.

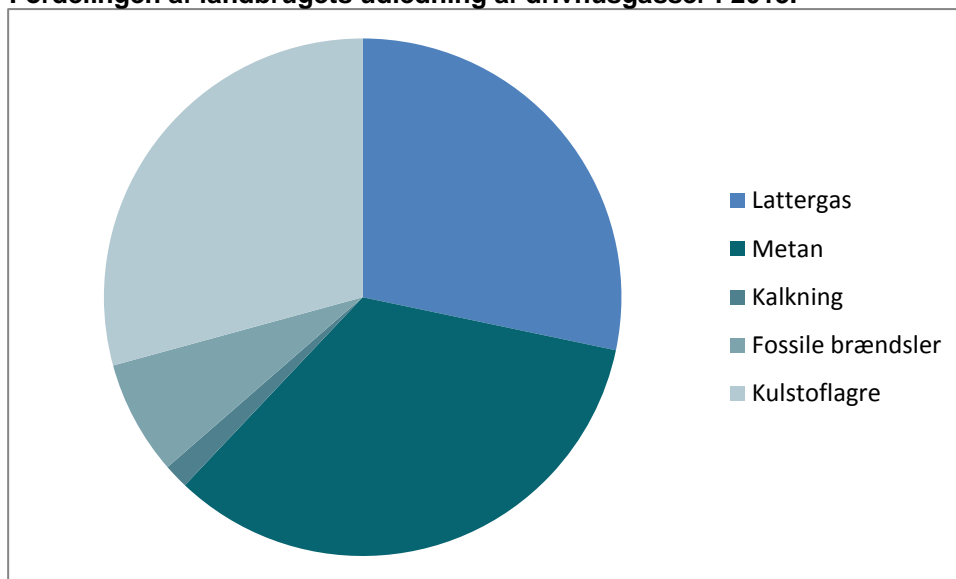
Forskellige slags drivhusgasser

Udledning af drivhusgasser fra landbrugsproduktionen omfatter udledning af lattergas og metan i forbindelse med gødningshåndtering og dyrenes fordøjelse, udledning fra kalkning af jorden, udledning fra anvendelse af fossile brændstoffer og ændring i kulstoflagring.

Metan og lattergas størst

I 2013 udgjorde lattergas 28 pct. af de samlede drivhusgasudledninger, metan 34 pct., kalkning 2 pct., udledning fra fossile brændstoffer 7 pct. og ændring af kulstoflagring 29 pct.

Fordelingen af landbrugets udledning af drivhusgasser i 2013.

Kilde: UNFCCC (2015).

Lattergas faldet 29 pct.

Lattergasudledningen fra landbruget sker især i forbindelse med jordbearbejdning og desuden i forbindelse med udbringning af husdyr- og handelsgødning. Fra 1990 til 2013 faldt udledningen af lattergas med 29 pct.

Metan faldet 3 pct.

I samme periode faldt udledningen af metan med 3 pct. Metanudledningen sker især i forbindelse med dyrenes (især køernes) fordøjelse og desuden i forbindelse med udbringning af husdyr- og handelsgødning.

Kalkning faldet, men lille andel

Udledning af CO₂ fra kalkning af jorden faldt 60 pct., men udgjorde som nævnt kun 2 pct. af de samlede udledninger i 2013.

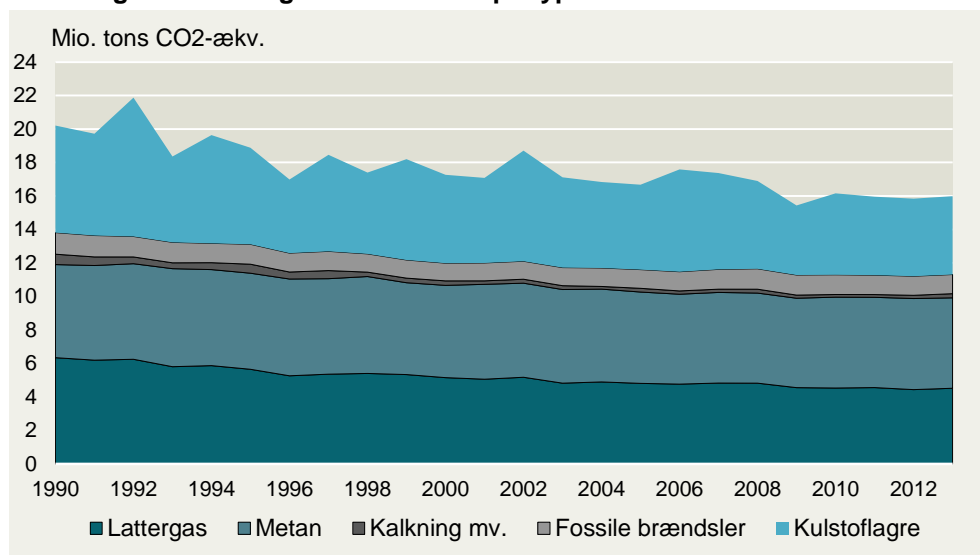
Fossile brændstoffer faldet 11 pct.

Udledningen af CO₂ fra anvendelse af fossile brændstoffer faldt 11 pct. i perioden. Disse udledninger stammer fra landbrugets anvendelse af diesel til traktorer, mv.

Kulstoflagring faldet 27 pct.

Ændring i kulstoflagring gav en reduktion på 27 pct. siden 1990. Ændringer i kulstoflagringen har svinget noget over tid, men har været mere stabil de seneste år.

Udviklingen i drivhusgasserne fordelt på typer. 1990 - 2013.

Kilde: UNFCCC (2015).

Forbedret avlsarbejde, øget kvælstofudnyttelse, og jordbearbejdning

Optimering af avl og fodereffektivitet, forbedring af kvælstofudnyttelsen i husdyrgødningen, fald i anvendelsen af handelsgødning og ændring i jordbearbejdning er blandt de væsentligste faktorer, der har medvirket til at reducere drivhusgasudledningerne.

Dansk landbrug blandt de bedste

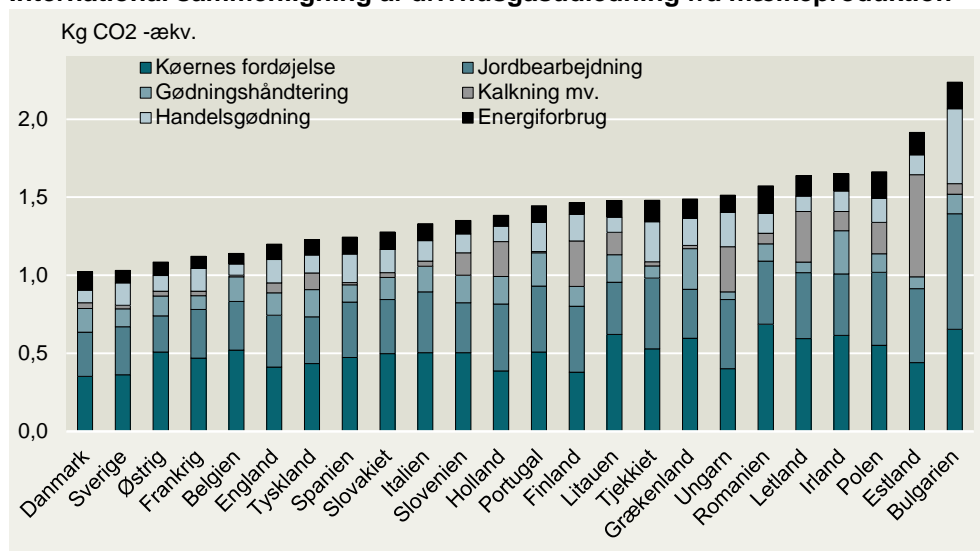
International sammenligning

En international livscyklusanalyse af europæisk landbrugs drivhusgasudledning, som forskere fra Wageningen Universitet i Nederlandene (J.P. Lesschen et al., 2011) har lavet viser, at dansk landbrug er blandt de bedste i EU med hensyn til klimaeffektivitet. Forskerne har sammenlignet drivhusgasudledningen pr. produceret enhed for de vigtigste driftsgrene i de forskellige EU-lande. Analysen viser, at Danmark producerer mælk med den laveste drivhusgasudledning per liter, og at Danmark på de øvrige driftsgrene ligger på eller under EU's gennemsnit.

Bedst til mælk

I figuren nedenfor er vist sammenligningen for mælk, hvor dansk landbrug som nævnt ligger på en førsteplads.

International sammenligning af drivhusgasudledning fra mælkeproduktion

Kilde: J.P. Lesschen et al. (2011).

Kilder

Danmarks Statistik (2015): "Årligt nationalregnskab, brancher; Tabel NABP69". Hentet fra Statistikbanken.dk – Nationalregnskabet, oktober 2015.

DCE (2015) "Denmark's National Inventory Report 2015. Emission inventories 1990 - 2013". Scientific Report from DCE No 171. Aarhus Universitet, , 2013.

J.P. Lesschen et al. (2011): "Greenhouse gas emission profiles of European livestock sectors" i Animal Feed Science and Technology 166-167 (2011), 16-28.

UNFCCC (2015): "National Inventory Submissions 2015". United Nations Framework Convention on Climate Change.

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Anne Ohm
Jens Toksvig Bjerre

3339 4496 ano@lf.dk
3339 4497 jtb@lf.dk